

ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร
ในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี*
RELATIONSHIP BETWEEN PROBLEMS AND SOLUTIONS OF FARMERS
IN CONSTITUENCY 5, SUPHAN BURI PROVINCE

ภานรินทร์ อินสกุล, สมเกียรติ เกียรติเจริญ, รังสรรค์ อินทน์จันทน์

Phanarin Inskul, Somkiat Kiatcharoen, Rungsun Inchan

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย.

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

Corresponding Author, E-mail: warissa2023@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี 3) ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี และ 4) ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ เกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี คำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ได้จำนวน 393 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหากับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .457 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .556 ($R = .556$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 31.0 มีค่า $R^2 = .310$ และมีค่า

*Received: 13 February 2025; Revised: 7 May 2025; Accepted: 16 May 2025

$F = 28.7620$ และ 4) ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ควรมีการควบคุมราคาสินค้ากลุ่มปุ๋ยไม่ให้ราคาสูงเกินไป ควรมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ลดต่ำลงอีก

คำสำคัญ: ปัญหา, เกษตรกร, แนวทาง, จังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

This research article The objectives are to study 1) Problem level of farmers in Constituency 5, Suphan Buri Province 2) Problem solving approach of farmers in Constituency 5, Suphan Buri Province 3) Relationship between problems and problem solving approach of farmers in Constituency 5, Suphan Buri Province and 4) Suggestions for problem solving approach of farmers in Constituency 5, Suphan Buri Province This research is a quantitative research. The population is farmers in Constituency 5, Suphan Buri Province. The sample group was calculated using Yamane's formula, totaling 393 people. A questionnaire was used to collect data. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and linear multiple regression analysis using the Enter method at a statistical significance level of .05.

The results of the research found that 1) The level of farmers' problems in Constituency 5, Suphan Buri Province, is at a high level overall. 2) The level of farmers' problem-solving approaches in Constituency 5, Suphan Buri Province, is at a high level overall. 3) The relationship between problems and farmers' problem-solving approaches in Constituency 5, Suphan Buri Province, is at a low level overall, equal to .457, with statistical significance at the .01 level, with a multiple correlation coefficient of .556 ($R = .556$). All independent variables explain the variation of the dependent variable by 31.0 percent, with an R^2 value of .310, and an F value of 28.7620. and 4) The recommendations for farmers' problem-solving approaches in Constituency 5, Suphan Buri Province, are that the price of fertilizer products should be controlled so that they are not too high, and the interest rate should be adjusted down further.

Keywords: Problems, farmers, solutions, Suphan Buri Province

บทนำ

ภาคการเกษตรของไทย เป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เป็นรากฐานของการสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศและของโลก ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในภาคการผลิตทางการเกษตร การพัฒนาภาคเกษตรในอนาคต ต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ที่จะส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรของประเทศ รวมถึงกฎกติกาการค้าใหม่ของโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ปัญหาภายในประเทศบางประการ ที่เป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศ แนวโน้มการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมืองและการพัฒนาในระดับภูมิภาคต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการเตรียมการเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2559) ความสำคัญของการเกษตรที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ดังพระบรมราโชวาทว่า “เศรษฐกิจของเราขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว รายได้ของประเทศที่ได้มา ใช้สร้างความเจริญด้านต่าง ๆ เป็นรายได้จากการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่าความเจริญของประเทศต้องอาศัยความเจริญของการเกษตรเป็นสำคัญ และงานทุก ๆ ฝ่ายจะดำเนินก้าวหน้าไปได้ก็เพราะการเกษตรของเราเจริญ...” พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2507 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีต่อประเทศ อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพพื้นฐานของคนไทยมาทุกยุคทุกสมัย ประชากรสองในสามอยู่ในภาคการเกษตร การพัฒนาการเกษตรจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาประเทศมาตลอด ได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรก ๆ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ (ประพันธ์ ปะกิ้นาหัง, 2562)

ในส่วนของการพัฒนาประเทศไทย ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) จนถึงปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้นำพาให้ประเทศมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังประสบปัญหาที่เป็นผลพวงจากการพัฒนา

หลายประการ อาทิ ปัญหาโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ปัญหาความเหลื่อมล้ำอันเนื่องมาจากปัญหาการกระจายรายได้ (รายกระจุก จนกระจาย) เกิดความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มรายได้สูงกับกลุ่มคนจนที่สุด แตกต่างกันถึง 34.9 เท่าในปี พ.ศ.2556 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การเข้าถึงทรัพยากร กระบวนการยุติธรรม ข้อมูลข่าวสารและบริการของรัฐ ยังมีความเหลื่อมล้ำอยู่มาก สภาพปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนระดับรากหญ้า เกิดปัญหาความเดือดร้อนจากความทุกข์ยากในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ความยากจน ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีที่ดินทำกิน ว่างาน มีหนี้สิน ไม่ได้รับความเป็นธรรม ขาดการสงเคราะห์ดูแล ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหายาเสพติด การเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาของรัฐและเอกชน เป็นต้น

จากการรวบรวมปัญหาของเกษตรกร ซึ่งมีการพิจารณาในสาขาการใช้นโยบายทางการเกษตร โดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นกรอบการพิจารณา สามารถกล่าวได้ว่า ภาคการเกษตรกรรมประชากรส่วนใหญ่ยากจน และมีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ เกษตรกรได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีและการพัฒนาไม่เท่ากัน โดยเฉพาะเกษตรกรรายากจน (Resource-poor farmer) ที่มักต้องทำการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่มีน้ำ ชลประทานและที่ดินไม่ดีพอ มีความเสี่ยงสูง การใช้เทคโนโลยีเป็นไปได้ยาก และพบว่า สาเหตุของความยากจนเนื่องจากปัญหา คือ การขาดที่ดินทำกิน ขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือมีที่ดินที่มีคุณภาพไม่ดีพอ ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร เนื่องจากภาคเกษตรมีการผลิตลดลง มีภาระหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ การมีความเสี่ยงในการประกอบอาชีพและมีความผันผวนของผลผลิตและตลาด (พลเดช ปิ่นประทีปและวณิ ปิ่นประทีป, 2546)

จากข้อมูลทีกล่าวถึงในเบื้องต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในส่วนของการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนทุกภาคส่วน ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาใน เช่น กรณีการได้รับแจ้งจากเกษตรกรเกี่ยวกับวัชพืชที่เกิดในแหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้ปริมาณน้ำที่ไหลลงสู่คลองไม่เพียงพอต่อการปลูกข้าว ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้เกษตรกรประสบกับภาวะปัญหาการขาดทุน ก่อให้เกิดหนี้สินเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบกับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของเกษตรกร อาทิ เช่น งานวิจัยของสุภาวดี แหยมคง และคณะ ศึกษาการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่

เข้าร่วมโครงการด้านการเกษตรในตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก (สุภาวดี แหยมคง และคณะ, 2563) งานวิจัยของภีมมณ มณีธร ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มเกษตรกรท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อต่อยอดสู่ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้วิจัย ว่าเกษตรกรในพื้นที่มีปัญหาและความเดือดร้อนในด้านใดบ้าง และจะมีแนวทางใดในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้กับเกษตรกร เพื่อที่เกษตรกรจะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยตัดสินใจทำการวิจัย ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ว่าประชาชนมีปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง และมีแนวทางในการแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศในการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 21,137 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 393 คน โดยได้จากการคำนวณจากสูตรของ Yamane (Taro Yamane, 1973)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ Likert 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ Likert ประกอบด้วย 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

3.2 แต่งตั้งผู้ช่วยวิจัยจำนวน 3 คน ในการช่วยเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่เกิดความลำเอียงในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามและได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

4.2 ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

4.3 กำหนดเกณฑ์การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของ Likert ดังนี้

5 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหา มากที่สุด

4 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหา มาก

3 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหา ปานกลาง

2 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหา น้อย

1 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหา น้อยที่สุด

4.4 การวิเคราะห์ระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมและเป็นรายด้าน แล้วนำมาเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหามากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหามาก

2.61 – 3.40 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหามาก

1.81 – 2.60 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหาน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึงระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญหาน้อยที่สุด

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของปัญหากับแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย (Walton, R. E, 1973)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ระดับปัญหา/ระดับแนวทางแก้ไขปัญห สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ทดสอบความสัมพันธ์ของปัญหากับแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยใช้สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง รองลงมา คือ ปัญหาเสถียรภาพด้านราคา ปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ปัญหาความสมดุลในภาคเกษตร ปัญหาความสามารถทางการแข่งขัน และปัญหาผลการผลิตตกต่ำตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ปัญหาเสถียรภาพด้านราคา	3.85	0.73	มาก
2. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง	4.03	0.62	มาก
3. ปัญหาความสามารถทางการแข่งขัน	3.75	0.73	มาก
4. ปัญหาผลการผลิตตกต่ำ	3.59	0.80	มาก
5. ปัญหาความสมดุลในภาคเกษตร	3.78	0.72	มาก
6. ปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือน	3.80	0.71	มาก
รวม	3.80	0.62	มาก

2. ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย

คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการเกษตร และด้านการสนับสนุนจากรัฐ ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี			
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	3.72	0.64	มาก
2. ด้านการส่งเสริมการเกษตร	3.71	0.67	มาก
3. ด้านการสนับสนุนจากรัฐ	3.70	0.68	มาก
รวม	3.71	0.61	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของปัญหา กับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัญหาของเกษตรกรมีค่าสหสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .457 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร มากที่สุด มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .503 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการเกษตร มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .383 และด้านการสนับสนุนจากรัฐ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .370 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .556 ($R = .556$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 31.0 มีค่า $R^2 = .310$ และมีค่า $F = 28.7620$ ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี

4. ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ควรมีการควบคุมราคาสินค้ากลุ่มปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรไม่ให้ราคาสูงเหมือนปัจจุบัน ควรมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ลดต่ำลงอีกสำหรับเกษตรกร ควรมีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบน้ำสำหรับการทำเกษตร เพิ่มปริมาณน้ำในหน้าแล้ง ป้อนก้นน้ำท่วมในฤดูฝน ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนของภาครัฐสำหรับเกษตรกร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร เขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ศักยภาพระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาหลักด้านต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตไม่มั่นคง ความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ความไม่สมดุลในภาคเกษตร ขีดความสามารถทางการแข่งขันต่ำ และผลผลิตตกต่ำ โดยปัญหาสูงสุดคือราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง ขาดอำนาจต่อรอง ราคาผลผลิตถูกผูกขาดโดยคนกลาง ทำให้ราคารับซื้อไม่สอดคล้องกับต้นทุน ประกอบกับปัญหาการจัดการน้ำ ทั้งระบบชลประทานและคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของเลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล ที่ชี้ว่า ภาคเกษตรไทยต้องปฏิรูปเพื่อแก้ปัญหาต้นทุนสูง เสถียรภาพด้านราคา ขีดความสามารถแข่งขันต่ำ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ขาดระบบชลประทาน ดินเสื่อมโทรม และการใช้พันธุ์พืชหรือปุ๋ยที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ ผลการสำมะโนการเกษตรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2566 ยืนยันว่า เกษตรกรในจังหวัดสุพรรณบุรีประสบปัญหาราคาปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมันเชื้อเพลิงสูง ฝนแล้ง/ขาดแหล่งน้ำ ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตล้นตลาด ผลผลิตน้อย และภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม โคลนถล่ม พายุ ทำให้ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน (เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล, 2560)

ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา คณานิตย์ และคณะ ศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการได้รับการพัฒนาการเกษตรจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทอง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรประสบปัญหาทางการเกษตรคือ ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาผลผลิตตกต่ำ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาโรคและแมลง (สุพัตรา คณานิตย์ และคณะ, 2560)

2. ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเกษตรกรได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการแก้ปัญหา ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมการเกษตร และการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการผลผลิต การวางแผนและปฏิบัติตามแผนการเงินเพื่อลดต้นทุน การจัดหาปัจจัยการผลิตที่จำเป็น การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรโดยวิทยากรจากหน่วยงานรัฐ รวมถึงการสนับสนุนและช่วยเหลือทางการเงิน การให้ความรู้ และการส่งเสริมอาชีพหลังฤดูกาลเก็บ

เกี่ยว ทำให้เกษตรกรรับรู้ถึงการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของประพันธ์ ปะกีน่าหัง ที่เสนอให้พัฒนาเกษตรกรในด้านการตลาด การเงิน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พร้อมส่งเสริมการประกอบกิจกรรมในทุกด้าน (ประพันธ์ ปะกีน่าหัง, 2562) และสอดคล้องกับเลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล ที่ชี้ให้เห็นปัญหานี้ขึ้นทั้งเฉพาะหน้าและระยะยาว รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนการผลิต แก้ปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ จัดทำแผนเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตร และกำหนดนโยบายที่ชัดเจนต่อเนื่องพร้อมดัชนีชี้วัด เพื่อแก้ปัญหาคาญจนและหนี้สินครัวเรือนภาคเกษตร จึงทำให้ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อยู่ในระดับมาก (เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล, 2560)

ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประพันธ์ ปะกีน่าหัง ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ประพันธ์ ปะกีน่าหัง, 2562)

3. ความสัมพันธ์ของปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของเกษตรกรมีค่าสหสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร โดยรวมมีความสัมพันธ์กับโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .457 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .556 ($R = .556$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 31.0 มีค่า $R^2 = .310$ และมีค่า $F = 28.7620$ ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกษตรกรในพื้นที่เขตการเลือกตั้งที่ 5 ต่างประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน และต่างได้รับการแก้ไขปัญหาด้วยแนวทางการแก้ไขปัญหาเดียวกัน จึงทำให้ปัญหาของเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ตามลักษณะของปัญหาที่พบกล่าวคือ ปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือน ปัญหาการผลิตตกต่ำ ปัญหาความสมดุลในภาคเกษตร ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาเสถียรภาพด้านราคา และปัญหาความสามารถทางการแข่งขัน จึงทำให้เกษตรกรมองว่าปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือน มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของประพันธ์ ปะกีน่าหัง ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรไว้ กล่าวคือ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร คือ เกษตรกร

ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมการเกษตร คือ การประกอบกิจกรรมของเกษตรกรต้องได้รับการส่งเสริมการเกษตรในด้านต่าง ๆ (ประพันธ์ ปะกีนาง, 2562)

ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุสลีนา เบ็ญอับดุลลอฮ์ ศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ด้วยการประยุกต์ใช้แนวคิดการสัญจรอัจฉริยะ (Smart mobility) กรณีศึกษาโครงการแก้มลิงตามแนวพระราชดำริ เขตบึงกุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การจะพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสวนสาธารณะชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ที่พร้อมเปิดและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาเส้นทางการสัญจร หรือคำนึงถึงการเชื่อมต่อสู่การขนส่งมวลชนรวม และทำการพัฒนาจุดเปลี่ยนถ่ายการสัญจรในพื้นที่ศึกษา ให้สามารถเชื่อมต่อกับโครงข่ายการสัญจรได้ทุกระบบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการใช้บริการภายในสวนสาธารณะ (รุสลีนา เบ็ญอับดุลลอฮ์, 2564)

สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับแนวทางการแก้ไขปัญหาเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของปัญหากับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัญหาของเกษตรกรมีค่าสหสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .457 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .556 ($R = .556$) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 31.0 มีค่า $R^2 = .310$ และมีค่า $F = 28.7620$ ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระส่งผลต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากงานวิจัยในครั้งนี้พบว่า ความสัมพันธ์ของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในเขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

1.1 หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายต่อการแก้ไขปัญหาด้านทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะปัญหาปุ๋ยและสารเคมีมีราคาแพง เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิตของเกษตรกร

1.2 หน่วยงานภาครัฐควรมาตรการในการรักษาเสถียรภาพด้านราคาของสินค้าทางการเกษตรให้มีราคาที่แน่นอน

1.3 หน่วยงานภาครัฐควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือนแก่ครอบครัวเกษตรกร ทั้งในส่วนของการต้นทุนการผลิต ราคาผลผลิตตกต่ำ ดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำ

1.4 หน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรเกี่ยวกับการเกษตร

1.5 หน่วยงานภาครัฐควรมีส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อสร้างช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 หน่วยงานภาครัฐควรมีส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อสร้างช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

2.2 ควรทำการวิจัยปัญหาและความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเปรียบเทียบระดับปัญหาของเกษตรกร เพื่อนำมาซึ่งการกำหนดนโยบายในการแก้ปัญหของเกษตรกรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ประพันธ์ ปะกิ้นาหัง. (2562). แนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ใน การศึกษาอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พลเดช ปิ่นประทีปและวณิ ปิ่นประทีป. (2546). *ปฏิรูปกฎหมาย แก่ความยากจน*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- รุสลีนา เบ็ญอับดุลลอฮ. (2564). แนวทางการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะชุมชนเมืองอย่างยั่งยืนด้วยการประยุกต์ใช้แนวคิดการสัญจรอัจฉริยะ (Smart mobility) กรณีศึกษา โครงการแก้มลิงตามแนวพระราชดำริเขตบึงกุ่ม. ใน *วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)*. มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง.
- เลิศภูมิ จันทรเพ็ญกุล. (2560). *การส่งเสริมการเกษตร*. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. (2566). *ทะเบียนเกษตรกร*. สุพรรณบุรี : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*.
- สุพัฒตรา คณานิตย์ และคณะ. (2560). ความต้องการของเกษตรกรต่อการได้รับการพัฒนาการเกษตรจากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทอง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารแก่นเกษตร* 45, ฉบับพิเศษ (1), 1515-1521.
- สุภาวดี แหยมคง และคณะ. (2563). การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการด้านการเกษตรในตำบลดินทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารแก่นเกษตร* 48, ฉบับพิเศษ (1), 827-836.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An introduction analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row international.
- Walton, R. E. (1973). *Quality of working life: What is it?* *Sloane Management Review*. 15.